

1 juli 2013, 04:30

update: maandag 01 juli 2013, 09:28

Werknemers en hun werkgevers zijn de afgelopen jaren flink meer pensioenpremie gaan betalen.

Door de dekkingsproblemen bij de pensioenfondsen stegen de premies sinds 2008 met 16%. Tegelijk zijn mensen minder pensioen gaan opbouwen.

Meer betalen voor minder pensioen

Dat blijkt uit een onderzoek van deze krant naar de vijftig grootste pensioenfondsen. Deze fondsen zijn goed voor 90% van het totale pensioenvermogen. De pensioenpremie lag in 2008 gemiddeld nog op 21% en komt nu op 25% van het loon waarover de premie wordt geheven. Bij het grootste pensioenfonds ABP bedraagt de premie nu 25,4%, het hoogste percentage in 40 jaar.

Tegelijk heeft een derde van de pensioenfondsbesturen in de periode 2008-2013 het jaarlijkse opbouwpercentage verlaagd. Mensen bij die fondsen zagen hun opbouw dalen van 2,09% in 2008 naar 1,87% in 2013. In vrijwel alle gevallen ging de lagere opbouw gepaard met premieverhoging. Dat betekent dus dat mensen meer zijn gaan betalen voor minder pensioen.

Pijnlijke maatregelen in een tijd van crisis

Over de verhouding tussen pensioenopbouw en de hoogte van de premie is juist de afgelopen weken stevig gediscussieerd in Den Haag. Het kabinet heeft het voornemen om het percentage dat mensen voor pensioenopbouw belastingvrij opzij kunnen zetten te beperken. Sommige partijen vinden dat de premies die met die operatie vrijvallen, teruggeven moeten worden aan de werknemers. Maar dat kan het kabinet niet garanderen. D66-Kamerlid Steven van Weyenberg: 'Het kan niet zo zijn dat mensen hetzelfde blijven betalen voor minder opbouw. Jongeren en werkenden worden dan onevenredig geraakt ten opzichte van gepensioneerden.' De oppositie heeft daarom vorige week tegen het wetsvoorstel gestemd.

Maar in de praktijk blijkt de situatie bij veel pensioenfondsen al slechter te zijn dan wat oppositiepartijen vrezen: mensen betalen meer voor minder pensioen. Zo zijn in de bouw in de afgelopen vijf jaar de premies 50% gestegen. Tegelijk is het opbouwpercentage verlaagd van 2,25% naar 1,8%. Volgens het pensioenfonds voor de bouw (bpfBouw) was de verlaging van de opbouw nodig, omdat de premies anders te hoog dreigden te worden. 'Die kosten kan de bouwsector nu niet dragen. Het zijn twee pijnlijke maatregelen in een tijd van crisis, maar het kon niet anders', zegt de woordvoerder van het pensioenfonds.

'Herstel van de premie van belang'

Ook Zorg en Welzijn, het op een na grootste pensioenfonds van Nederland, heeft de afgelopen jaren zowel de premies verhoogd als de opbouw verlaagd. Directeur van Zorg en Welzijn, Peter Borgdorff, zegt dat de opbouw is verlaagd met oog op het feit dat mensen langer doorwerken tot 67 jaar. Hij geeft toe dat de premieverhoging werkenden zwaarder raakt dan gepensioneerden. 'Maar wij vonden herstel via de premie van belang, omdat de werkgever dan meebetaalt. Ouderen leveren hun bijdrage doordat er niet langer geïndexeerd wordt.'

Zorg en Welzijn, bpfBouw, en de meeste andere fondsen die de opbouw verlaagden, hebben niet gekort op de pensioenen. Marco Folpmers, bijzonder hoogleraar financieel risicomanagement in Tilburg, vindt dat pensioenfondsen de rekening daarmee wel erg eenzijdig bij de werkenden leggen.